

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 87g/2019

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 362¹ din Codul penal

CHIȘINĂU

14 mai 2019

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dnei Raisa APOLSCHII,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Corneliu GURIN,
dlui Artur REȘETNICOV,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Aliona Balaban, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 25 aprilie 2019,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 14 mai 2019 în camera de consiliu,

Prezintă următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 362¹ din Codul penal, ridicată de către dl avocat Andrei Donică, în dosarul nr. 1-986/18, pendinte la judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională pe 25 aprilie 2019 de către dl judecător Grigore Manole din cadrul judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul judecătoriei Chișinău, sediul Centru, se află cauza penală privind învinuirea dlui Tudor Bîcov și a S.R.L. „Fontis Prim” de comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 362¹ [Organizarea migrației ilegale] din Codul penal.

4. Pe 23 aprilie 2019, în cadrul ședinței de judecată, dl avocat Andrei Donică a ridicat excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului 362¹ din Codul penal. Dispozițiile articolului 362¹ din Codul penal sancționează fapta de organizare a migrației ilegale.

5. Prin încheierea din aceeași dată, instanța de judecată a admis excepția de neconstituționalitate și a dispus trimiterea sesizării la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 21 Prezumția nevinovăției

„Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.”

7. Prevederile relevante ale Codului penal, adoptat prin Legea nr. 985 din 18 aprilie 2002, sunt următoarele:

Articolul 362¹ Organizarea migrației ilegale

„(1) Organizarea, în scopul obținerii, direct sau indirect, a unui folos financiar sau material, a intrării, șederii, tranzitării ilegale a teritoriului statului sau a ieșirii de pe acest teritoriu a persoanei care nu este nici cetățean, nici rezident al acestui stat

se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 850 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate, sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

b) asupra a două sau mai multor persoane;

c) de două sau mai multe persoane;

d) de o persoană publică, de o persoană cu funcție de răspundere, de o persoană cu funcție de demnitate publică, de o persoană publică străină sau de un funcționar internațional

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 850 la 1150 de unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 5 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate, sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Acțiunile prevăzute la alin.(1) sau (2):

a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;

b) soldate cu daune în proporții deosebit de mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1150 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 5 la 7 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate, sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Victima migrației ilegale este absolvită de răspundere penală pentru faptul intrării, șederii, tranzitării ilegale a teritoriului statului sau al ieșirii de pe acest teritoriu, precum și pentru faptele de deținere și folosire a documentelor oficiale false în scopul organizării migrației sale ilegale.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că o persoană împotriva căreia a fost pornită urmărirea penală ar putea fi sancționată dublu, atât în calitate de persoană fizică, cât și în calitate de administrator al unei întreprinderi, pentru organizarea migrației ilegale.

9. În acest sens, autorul excepției consideră că prevederile articolului 362¹ din Codul penal ar permite dubla sancționare pentru aceeași faptă, fiind încălcat astfel principiul *ne bis in idem*, garantat de articolul 21 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

10. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea constată următoarele.

11. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Codului penal, ține de competența Curții Constituționale.

12. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl avocat Andrei Donică, în dosarul nr. 1-986/18, pendinte la judecătoria Chișinău, sediul Centru. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile articolului 362¹ din Codul penal, care incriminează organizarea migrației ilegale.

14. Autorul excepției de neconstituționalitate pretinde că prevederile articolului 362¹ din Codul penal ar permite dubla sancționare a persoanei atât în calitate de persoană fizică, cât și în calitate de reprezentant al unei persoane juridice, pentru săvârșirea uneia și a aceleiași infracțiuni.

15. Cu privire la pretinsa încălcare a principiului *ne bis in idem*, Curtea observă că regula generală stabilită de elementul *bis* (dubla procedură) al principiului *ne bis in idem* urmărește interzicerea repetării unei proceduri penale care a fost încheiată printr-o hotărâre „definitivă” (a se vedea *A și B v. Norvegia*, [MC], 15 noiembrie 2016, § 109).

16. De asemenea, Curtea constată că, în decizia *Zigarella v. Italia* din 3 octombrie 2002, Curtea Europeană a reținut că încălcarea articolului 4 al Protocolului nr. 7 are loc doar atunci când la începerea noilor proceduri autoritățile cunoșteau despre judecarea inculpatului în cadrul procedurilor anterioare.

17. Totodată, examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea nu poate constata încălcarea principiului *ne bis in idem*, pentru că în prezenta cauză autorul ridică problema sancționării a două persoane diferite: o persoană fizică și alta juridică.

18. Curtea observă că, în conformitate cu prevederile articolului 21 alin. (5) din Codul penal, răspunderea penală a persoanei juridice nu exclude răspunderea persoanei fizice pentru infracțiunea săvârșită. Așadar, potrivit prevederilor Codului penal, pentru săvârșirea uneia și a aceleiași infracțiuni, la răspunderea penală poate fi trasă atât persoana juridică, cât și persoana

fizică care activează în cadrul persoanei juridice. Această politică a legislatorului penal se încadrează în marja sa de discreție și nu contravine Constituției.

19. Având în vedere cele menționate, Curtea reține că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este nefondată.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului 362¹ din Codul penal, ridicată de către dl avocat Andrei Donică, în dosarul nr. 1-986/18, pendinte la judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

Chișinău, 14 mai 2019

DCC nr. 68

Dosarul nr. 87g/2019